

Előzetési díj helyben:

Egész évre 8 frt
Félévre 4 frt
Negyedévre 2 frt
Vidékre 1 forinttal több.

Hirdetési díj:

Egész oldal 20 frt
Fél oldal 10 frt
Negyed oldal 5 frt
Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr kincset. illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, SZERDÁN és PÉNTEKEN.

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII-ik kör, Virág-utca
337. házszám.

Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vetetnek fel.

„Nyiltér“ sora 15 kr.

Kiseb hirdetéseknel minden szó után 5 kr és a kincstári illeték számitatik.

Színházunk.

I.

Évek hossu során át felvetettük a kérdést: illó dolog-e az Magyarország egyik városa — Szabadkához, hogy a kocsmák és a színház egy földel alatt áll, épen úgy mint kis városok vagy épen községekben. A város tart magának egy „nagykocsmát“, melyből évtizedeken keresztül előkelő vendéglő lett, a városnak szépen jövedelmez, de a város mint házigazda keveset törődik azzal, milyen kívánalmak vannak a közönségnek ez idő szerint, sőt keveset törődik azzal is, hogy mint házigazda fokozza jövedelmi forrását és versenyt tartson a magántulajdonosokkal.

A város nem építhet a mostani területen, mert az elődeink által e célra fennhagyott térségen alig van akkora hely, hogy az istállók és melléképületek fenntartása mellett csak egy pár tisztességes szobát is létesíthessen.

Amit több mint egy évtizeddel ezelőtt javasoltunk: fölelevenítjük.

Építtessen a hatóság új színházat akár a szomszédos Szeged, akár más nagyvárosi színház mintájára, s mutassa meg a magyar színészettel szemben azt hogy eddigi adományai mellett képes felemel-

kedni arra a magaslatra melyre Magyarország kisebb városai is eljutottak, képes a kaszárnya — lázt ha kell leküzdeni és képes a leendő új kaszárnyában lovak részére tervezett márvány jászlok és ugyancsak a lovak részére márványból építendő fürdővizmedenczék helyett a közművelődés terén is újabb áldozatot hozni.

A mai színházi helyiséget alakítsák át a városi vendéglő kiegészítő részére, ha kell: alakítsák át egy nagy teremmé, hiszen még városi közgyűléseinket is vendéglőben vagyunk kénytelenek megtartani mert a városnak nincs egyetlen terme: amelyik képes volna a czélnak megfelelni.

Igy aztán megcsik az a farsangi komédia nem egyszer, hogy pálmák, fenyők, és egyéb tarka bál díszítések között tárgyalják le a város komolyságot igénylő ügyeit, s megesett sőt megesik újból is az, hogy a közgyűlést vezető elnök arról a pontról vezeti a vitatkozásokat, ahol azon az éjjelen a bálanya kedves alakja ült azon csokorral kezében, melylyel a rendező bizottság megtisztelte s ahol „udvari környezetét“ — s annak bókjait elfogadta.

De talán van is ebben némi hasonlat?

Majd megkíséreljük ezt kimutatni.

Törvényhatósági közgyűlés.

(Folyt.)

Tárgyaltatott: A Kőlcsey utcának csatornázására vonatkozó tanácsi javaslat. Ez ügy elhalasztatott akkorára, míg az általános csatornázási munkálatok el nem készülnek.

Murányalja község tüzkárosultjainak 30 frt, Udvarhelymegye több helységének 50 frt és s „Dayka“ emlék bizottságának 20 frt szavaztatott meg.

Gyurgyevics Bránkóné, Budincevics Antalné, Juhász Erzsébet és Snitzer Antal helybeli munkaképtelenségnek havi 5-5 frt segélyben részesülnek.

Bandin Trifunné nyugdíj összege évi 109 frtban állapítatott meg s ez részére kiutalványoztatni rendeltetett.

Olvastatott Kecskemét város ipartestületének átirata a keresk. ministerium által kibocsájtott azon rendelet módosítása iránt, mely szerint az orsz. vásárok azon napon tartandók, melyen a naptárban megjelölvék. Ezen átirat tudomásul vétetett és a módosítás iránti felterjesztés határozatott.

Pozsony város törvényh. bizottságának átirata a 3-ik egyetemnek Pozsonyba való

TÁRCZA.

Mit kívánok hozományul.

Irta: Semsey Aladár.

Előre is kijelentem, hogy nagyon, de nagyon követelő vagyok. Nem tehetek róla, de azzá tettem a körülmények. Hiszen manapság csak úgy repülnek a levegőben a tiz-, husz-, százezres hozományok, hogy az embernek csak ki kell nyújtani a kezét egy-egy ilyen aranyos madárkáért, s ha addig nem volt elég elverni való pénze, hát lesz ezután a jó fogás után, s ha volt, akkor lesz még több.

Csoda-e tehát, ha a nagy választék a gazdagabbnál-gazdagabb lányokban válogatossá és követelővé teszi a férfiakat, s mikor a kedves mamák, papák és aranyos nagynénik örökös hadilábon állnak, hogy az 6 kis lányuknak valami jó fiút nyerjenek meg férjcskékül? Hiszen ilyen pompás viszonyok közepette, ha már választani kell élettársat, mindenik férfi csak a legjobbat fogja a maga számára megszerezni.

Hanem természetesen a „legjobb“ fogalma a lehető legkülönbözőbb; mindenki más és más tulajdonokban látja és véli azt föltalálhatni.

Az uralkodó áramlat például azt tartja, hogy legjobb az a kis lány, vagy ha úgy tetszik özvegyasszony, a kinek sok, nagyon sok pénzecskeje van; minden egyéb mellékes.

Részemről ebben a tekintetben a maradiságot kell konstatálnom, legbüszköbb törekvésem mellett sem tudok a kor magaslatára emelkedni. Boldog ember akarok lenni és nem gazdag. Szegény fiú, igazán sajnálni való vagyok ilyen elvek mellett.

És hogyan lehetek mégis követelő, válogatós? Pedig az vagyok. Hozományt követelek én is, értékeset, drágát; kutatok a rejtett kincs után, hogy azt föltalálva, magamévá tegyem örökre. Hozományt követelek, a mely ritkaságánál fogva is ezerszeresen emeli értékét tulajdonosának. Három drága gyöngyöt kívánok mindössze, melyeknek egyike a nemesen érző jó lélek, mert ez alapja minden női erénynek, ez az, mi a nőt igazán nővé teszi. A második a tiszta erkölcs, melyhez még a gyanúnak sem szabad hozzáférnie, s a melyből egy hajszálnyi sem engedek; mert a lánynak szűzies erénye és tisztasága az a titkos varázs, a mely a férfit megbűvöli s az imádattal határos rajongással és hódolattal tölti el az iránt, a kiben ezt föltalálta.

De jaj annak a lánynak, a ki a férfi vak-ságára számítva, oly vakmerő, hogy bü-nös testtel, tisztátalanul merészkedik a családi élet szentélyébe belépni; mert kár-hozat fog ott számára teremni, ha a férfi megcsalva érzi magát. — A harmadik az már nem ritkaság, s nagyon is prózai dolog: a testi egészség, de a mely szintén elkerülhetetlenül szükséges a családi boldogsághoz.

Tehát még sem vagyok talán olyan nagyon követelő, mint a hogyan állítottam. Vagy az?

Na szép hölgyeim, ha valamelyikök érdemesnek tart meghódítani, elárultam titkomat; hanem úgy látszik nem nagyon törődnek velem mert még egyikök sem tudta ellopni a szívemet egészen. Ez ugyan nagy kegyelenség önöktől, de már így van.

Csak egy jó angyal vállalkozott erre a nehéz szerepre, s bizony-bizony hova tovább azt kezdem észrevenni, hogy aligha nem én leszek a vesztés fél kettőnk közül, pedig a részemről megkövetelt hozomány-nak még csak egyikéről vagyok bizonyos: nemes jó lelkéről; de ez egymagában is úgy elbűvölt, hogy már nem egyszer, de százszor akartam elmondani: légy enyém te áldott, jó lélek s én boldogságot adok

felállítása tárgyában, tudomásul véve le-
éltárba helyezetteti rendeltetett.

Nógrádmegye közönségének, a magyar
államellenes nemzetiségi izgatások meg-
gátlása tárgyában érkezett átirata, miután
a magyar kormány és a bizottságok a
szükséges intézkedéseket megteszik, —
egyszerűen tudomásul vétetik.

Rosner Ferencz feltételelesen megválasz-
tott templomi zenész, miután igazolta, hogy
katholikus vallásu, ez állásában véglege-
sítettetett.

Vermes Lajos gymn. tornatanár lemondá-
sa tudomásul vétetett s utasították a ta-
nács, hogy ideiglenesen a folyó tanévre
helyettest alkalmazzon, azonban a jövő
tanévre annak rendes betöltéséről gondos-
kodják.

Kié a jövő?

(Iparosaink figyelmébe)

A középkorból fennmaradt válaszfalak,
melyek az egyes társadalmi osztályokat
egymástól elválasztották, egy egészsége-
sebb áramlat folytán ledőltek ugyan, de
ennek hatását még nem igen érezzük.
Ugy vagyunk, mint a kinek kezei hosz-
szu ideig meg voltak kötve s ha kötelé-
keit eloldják, megmarad utána a zsibba-
dás s kezeit még jó ideig nem bírja hasz-
nálni.

Az osztályellentétek nem oly élesek
már, mint voltak még csak 20-25 év
előtt is, de elég élesek arra nézve, hogy
a szívélyes érintkezést meggátolják.
Különféle társadalmi osztályok csak a
nagyobb szabású jótékony célú mulatsá-
gok alatt érintkeznek bensőbben, de a
bensőség még itt is sok kivánni velót
hagy fenn. A demokratizmus még min-
dig csak egy szép theoria, melynek azon-
ban kevés követője akad, mint a szép
theoriáknak rendszeren.

Különösen az iparos osztály az, mely
a többiektől kinai falak által van elvá-
lasztva, az ür még betöltetlen, mely kö-
zöttük tátong. S ennek maguk az iparo-
sok. Iparos osztályunk még nem érte el
az intelligencia azon fokát, melyen a

külföld iparosai állanak. Nem a szakmá-
ban való ügyességet értjük, mert ebben
iparosaink kiállják a versenyt a külföld-
nek majdnem minden államával, hanem
értjük az elméleti ismeretek s az általá-
nos műveltséget, mely ma már csaknem
oly fontos, mint a gyakorlati képzettség.

Ez választja el a társadalom többi osz-
tályaitól. Struczpolitikát követnénk, ha
tagadnánk, hogy e szó iparos nem része-
sül oly tiszteletben, mint másutt, sőt be-
kell ismernünk azt is, hogy sokan egy
bizonyos megvető jelentőséget tulajdoni-
tanak neki s ezért van az, hogy intelli-
gensebb szülők csak vásott, vagy rosszul
tanuló gyermekeiket adják iparos tanonc-
zának.

S ha ennek okát kutatjuk, akkor figyel-
münket az iparos pályájának kezdetére
kell fordítanunk.

Az iparos tanoucz a jelen kor páriája,
a mit már szánandó külseje is elárul. A
serdülő gyermeket kiviszik az iskolából
éppen akkor, mikor legfogéknyabb len-
ne a tanulmányok iránt s műhelybe ad-
ják. Itt durva, műveletlen segédek közé
kerül, kik inas éveiben kiállott szenvedé-
éseket az ártatlan gyermekek akarja
megtörölni s őt szemelik ki csunya tré-
fáik tárgyául, úgy hogy a fiu kedélye
egészen elvadul s lesz belőle egy vásott
suhancz, ki még apróbb tolvajlásoktól
sem riad vissza. A gazda maga nagyon
csekély gondot fordít tanonczaire; ha-
nem a segédekre bizza.

Egy tizenkét-tizenhárom éves gyer-
meknek oly terheket kell czipelni, mi-
nőt felnőtt emberek vállalai is megérzenek.

Enni nem sokat kap s az a kevés is
rossz, hanem annál több ütlegel s szí-
dást. Rút s káros szokás, hogy a három
négy évre felvett iparos tanonczot nem
adják a műhelybe, hogy ott mesterségét
elsajátítja, hanem a konyhába, hol cse-
lédszolgálatot kell neki végeznie.

Seperni, mosni, terhet czipelni és gyer-
mekeket dajkálni hamar megtanulnak,
de a mesterség megtanulásához, csak
inaskodásuk utolsó évében foghatnak
hozzá.

neked, olyan boldogságot, a minőt nem
sok ember nyújthat a mai önző világban
mert neked adom egész lelkemet, egész va-
lóm, minden gondolatomat s a te boldo-
gságodban akarom föltalálni az enyémet
is.

De nem jött a szó ajkaimra, nem jött,
mert nem voltam, s még most sem vagyok
bizonyossá téve a hozomány teljességéről.

Bocsáss meg jó angyal, hogy csak egy
perczig is kételkedem erkölcsöd tisztasá-
gában, nem, az lehetetlen. És mégis . . .
úgy gyötör, kinez valami — „valami, nem
tudom én azt kimondani.“ Igénybevettem
minden erőmet, hogy ezt a megmagyaráz-
hatatlan balga érzelmét elfojtsam, mert
úgy nyomja lelkemet, oly nehéz, de min-
den törekvésem, erős akaratom kárba ve-
szett. Újból és újból visszajött és visszajő
kísérteti, s ez bilincseli le nyelvemet, va-
lahányszor el akarom mondani, hogy csak
te benned reményelem föltalálni boldogsá-
gomat, ez a kísértet veti közénk magát,
a mikor keblemre akarlak ölelni, s egy
hoszszú, forró csókban magamnak elje-
gyezni.

S minő csodálatos! Mintha e nyugtala-
nitó kísértetben azokat a férfiakat is lát-

nám felém vigyorogni, akik oly bosszantó
bizalmassággal néznek szemembe, szoron-
gatják kezemet, a mit talán észre sem ve-
szesz s től sem tűnik neked, mert nem
tudod megtagadni senkitől sem páratlan
kedvességemet. Ilyenkor aztán ezer félet
gondolok ki beteges képzelődésemben, s
nem tudok hinni senkinek, t a l á n még
neked sem.

S úgy látszik, nem is fog elhagyni e
nyugtalanító rém, míg azt ki nem űzi be-
lőlem e jó angyal. O ha sikerülne s lel-
kem föloldana a lidércnyomás alól, ak-
kor . . . akkor talán még boldogok is le-
hetnénk. Mert hinnék szavának, mert nem
lehet oly álnok az a jó lélek, hogy ha-
zudjék, s engem megcsaljon. Ha ezt tenné,
önmagát csalná meg legjobban, mert egész
életén át gyötörné az a nyugtalanító tu-
dat, hogy minden perczben fülembé süg-
hatja valaki, vagy arcomba vágja a meg-
semmisítő igazságot ő róla. Akkor pedig
vége lesz a szép álomnak, melyet kölcsö-
nös szeretetben átéltünk, végkép feldúlna
ez lelkemet s szerencsétlenné tenne engem,
de legfőképp önmagát.

(Vége következik.)

Képzeltetni tehát milyen lehet a szak-
képzés s mi ennek a következménye.
Egyszerűen az, hogy a fiatal iparos, ha
felszabadul, mesterségében még nem
jártas teljesen s csak most van alkalma
azt alaposan megtanulni. Épen ilyenek
a viszonyok az oktatás terén is. Az ipa-
ros tanoncok kötelező iskoláztatása
ugyan ki van mondva, de ez csak írott
malaszt, mert az ellenőrzés nem elég
erős, hogy a visszaéléseket meggátolja.
De az, aki rendszeren jár is iskolába, még
mindig nem sokat nyert, mert ugyszól-
ván másra nem tanítják meg, mint írni,
olvasni és számolni.

A tanonczoktatás a lehető legsab lono-
sabb, legsilányabb. Mindnyájan egy kap-
tafára tanulnak, nem véve figyelembe
sem tehetséget, sem előképzettséget.

Valóban csodálatos, hogy iparosaink
mennyire félreértik saját érdeküket. Az
által, hogy a tanonczot csak inaskodása
utolsó évében avatják be a mesterségbe,
s addig csak házi munkákat végeztetnek
vele, annak más hasznát alig is vehetik.
Kérdjük tehát, nem-e nagyobb haszon az
iparosra nézve, ha három évig van egy
inasa, ki mesterségét lehetőleg jól meg-
tanulta, tehát főnökének hasznára válhat
s egy segéd helyét pótolhatja, mintha
általa egy cselédet takarít meg? Tehát,
ha nem is vesszük tekintetbe a köteles-
ség érzetet és a humanizmust, melyek az
iparost kötelességének teljesítésére kész-
tethetik, már saját hasznára való tekin-
tetből sem szabadna ezen kötelességet
elhanyagolnia. A mostani iparos tanon-
cok képezik a jövő iparos-osztályt s jö-
vőben az iparosok olyanok lesznek, a
minökké őket jelenleg nevelik.

S hogy a jövő iparos-osztálya hivatá-
sának mindenben teljesen megfelelhessen,
arra csakugyan nagy szükség van, mert
egyrészt a nagy verseny s a kedvezőt-
len üzleti viszonyok, másrészt pedig a
folyton terjedő és tért hódító gyáripar,
az iparosok helyzetét ugys egyre nehe-
zebbé teszik.

Ha az iparosok a válaszfalakat, me-
lyek őket a társadalom többi osztályaitól
még mindig elválasztják, ledönteni akar-
ják, akkor arra kell igyekezniök, hogy
az ifju nemzedék, kié a jövő, a társada-
lomban egy kiváló helyet foglaljon el,
de arra műveltsége és intelligenciájánál
fogva méltó is legyen.

Horváthy Géza.

A világkiállítás.

Chicago, 1893. október hó 4-én.

E lapok kiállítási tudósítójának vendége
volt a mult héten, a Nemzetőr szerkesztő-
je, ki a M. Nemzeti Szövetség Pittsburg-
ban tartott conventiójáról átrándult Chi-
cagoba, a kiállítás megtekintésére.

Látható érdekléssel szemlélte az erdőszeti-
mezőgazdasági-, gép-, ipar-, halászati-, vil-
lány-, közlekedési, bőr- és más csarnoko-
kat, de nem volt rávehető, hogy a Ferry-
féle rettenetes nagy kerékre felüljön; nyil-
ván nem érez hajlandóságot Amerika né-
pének azon 22 kamatába számíttatni, mely
baleset folytán kénytelen isten áldjont
mondani e szép világnak, vagy pedig mint
béna tapossa le a természettől neki kimért
földi pályáját.

Szerkesztő urat hívom tanubizonyosságul
annak, hogy pécsi Zsolnay ur majolika

kiállítására e szakmában bármely ország e kiállításával kiállja a versenyt.

A világ minden népének láttam egyenruha kiállítását, de megvagyok róla győződve, hogy ha a magyar katonai egyenruha, pl. a honvédszázari, itt képviselve volna, a világ összes egyenruháit, mint a német mondja: „árnyékba állítaná.“

Parlaghy Irma festő művész nő honleányunk életnagyságu müképe a női kiállítási csarnok legremekesebb és legbámulnabb részét képezi.

A kelet indiai kormány kiállítását, mely a halásznai csarnok közelében egy külön remek pavillonban van elhelyezve, Telléry ur, mint ama kormány biztosa képviseli. Telléry ur magyar ember és magas állású hivatalnok a nevezett ázsiai kormányának.

Telléry ur, ki Ázsiából is előfizetője volt e lapnak, az általa képviselt kiállítás személyzetét magyar embereket alkalmazott, a többi közt Blumberg és Horváth honfitársainkat.

Az osztrák-magyar trónörököszt teljes egy hétig vártuk. Már 25-én az a hír volt elterjedve a kiállítási területen, hogy Ferencz Ferdinand trónörökös megérkezett vasárnap este s hétfőn d. u. 3 órakor kirándul a kiállításra. Erre nemsokára meglett czáfolva a hír, hogy fáradtnak érzi magát a trónörökös és csak kedden jön ki a kiállításra. Volt is Ó-Bécsben sürgősforgás. Zászlók lengtek Ó-Bécs minden egyes házából, közöttük magyar is. Transparentek, szóval a diszítésből nem hiányzott semmi, de a trónörökös nem érkezett. 28-án ismét az a hír kapott szárnyra, hogy a trónörökös künt van a művészeti palotában, de ez se bizonyult valósnak. Újabb hírek szerint a trónörökös e hó 2. vagy 3-án érkezik meg Chicagoba.

B-k A.

Tanúgy.

Tanítók harcza. Ily cím alatt jeleztük lapunk hasábjain, hogy a helybeli tanítói kar végre felébredt aléltóságából, s népoktatásunk reformálása érdekében megkezdte a harcztot melynél a tanító kar két részre oszlott: az egyik, a túlnyomó többség, az eddigi igazgatói intézmény megszüntetését a kisebb rész annak fenntartását javasolta. Az iskolaszék a haladópart eszméit helyeselve f. évi szeptember 3-án magának az iskolaszéki elnöknek előterjesztésére kimondta az igazgató-tanítói intézmény életbeléptetését s ezzel népoktatásunkat kiközöktetését eddigi kerékvágásából s azt a törvényesség és józan haladás útjára terelte. Az iskolaszéknek eme — mondhatni — korszakalkató határozatát, mely hivatva van az eddigi rendszertelenséget megszüntetni —, a törh. közigazgatási bizottság f. hó 16-iki ülésében beható tárgyalás alá vevén, — azt egész terjedelmében jóváhagyta, minélfogva most már az eddigi igazgató csupán a tanyai iskolákra fog felügyelni, míg a belterületi iskolák négy igazgató-tanító vezetése alá helyeztetnek. — A tanítói kar örömmel értesült a jó ügy győzelmétől s elhatározta, hogy az új intézmény életbeléptetése alkalmából elismerésének s mély hálájának kifejezést adandó a főispánnál, a polgármesternél s ügybuzgó iskolaszéki elnökünknel, mint az iskolaszék képviselőjénél — küldöttségileg fog tisztelegni.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

Színház. Szombaton f. hó 14-én mutatta be Rakodczay színigazgató „Bánk-bán“ Katona József kitűnő tragédiájában drámai személyzetét. A megnyitó előadást közepes számú közönség látogatta mely feszült figyelemmel kísérte végig a remek darabot. Az öszjáték kifogástalan volt.

Vasárnap második előadásul bérletszűnetben „Apja lánya“ Vidor Pál 3 felvonásos népszínműve került színre.

Hétfőn a bérlet első előadásul „Madarász“ című kedvelt operettet láttuk s így e három előadásból itélve hozzávetőleg mondhatjuk, hogy a társulat általánosságban jó s amennyire e néhány előadásból következtethető meg fog felelni a szabadkai színházlátogató közönségnek. Jó lélekkel mondhatjuk már most is azt, hogy Rakodczai társulata vetekszik az előtte itt jártak legnagyobb részével, de különösen Csókaéval, mely vele különösen tavalyról össze sem hasonlítható.

Nem bocsátkozhatunk e néhány előadás után a társulat egyes tagjainak bírálásába, kénytelenek vagyunk e tekintetben várakozási álláspontot elfoglalni, de mindenestre fenntartjuk magunknak azt hogy a társulat első szereplőit annak idején egyenként megismertetjük.

A felszerelés ruhatár és általában az egész kiállítás össze sem hasonlítható a színpadunkon előbb látottakkal. Jó benyomást tesz a közönségre az a dicséretes körülmény, hogy a tagok egytől egyig szerepeiket tudják, nem kipkednek kapkodnak úgy mint ezt például Csóka társulatánál tapasztaltuk, meglátszik minden egyes müködőn az ambicio és jó akarat, szóval színészeket látunk magunk előtt, színészeket, kik nem holmi mellékes érdekekkel, hanem tisztán tehetségükkel kívánnak imponálni a hallgatóságnak. Kellems jelenségnek bizonyul az is, hogy a sügöt, mint ilyent eddig ismerni nincs szerencsénk. Bár így maradna!

Az első bérleti előadásán megjelent igen szép számú látogató közönségből itélve szintársulatunkat a közönség pártolja. Mi pedig azon reménynek adunk kifejezést, hogy az ambiciozus és áldozatkész igazgató, nem fog okot adni a jövőben sem arra, hogy a szabadkai — hálásnak ismert — közönség tőle a pártolást megvonja.

HIREK.

— **Érdekes színházi hír.** Mint értesülünk Rakodczay társulatának drámai hősnője Laczkó Aranka az igazgató társaságában Bpestre utazik, hogy a „Duse“ előadásokat és különösen a „Kameliás hölgy“ című drámát tanulmányozva, ezt jövő héten színpadunkon előadhassák.

— **A „Népszava“ cím alatt városunkban** új heti lap látott napvilágot, melynek 1-ső száma f. é. október hó 15-én vasárnap jelent meg. A szerkesztőséget Soksics Antal, a lap kiadó részét pedig Terbe Vince vezeti. Több feljegyezni valónk ez újdonsághoz nincs, csupán egy szerény kérdést bátorkodunk Vojnits Máté ügyvéd tisztifőügyész kartársunkhoz intézni: milyen viszonyban áll ő ehhez az új vállalathoz, vajjon csak a házi ur szerepét viseli-e, lévén a szerkesztőség az ő irodájában, vagy mint titkos szerkesztő szerepel-e? Nem hisszük, hogy Vojnits Máté kolle-

gánk ügyvédi irodáját szerkesztőségi irodának adta volna albérebe.

— **Öngyilkolási kísérlet.** Szárics Károly 2-ik köri földmives tegnap éjjel lakásán míg felesége s gyermekei aludtak, egy közönséges késsel nyakán mély sebet ejtett abban a szándékban, hogy magát kivégezze. Szerencsére felesége még jókor felébredt, orvosi segílyt rekvirált és a megsebesült élete meg lett mentve. Az aszszony állítása szerint férje váltólázban szenved s tettét de'iriumban követte el, amit különben a sebesült is ilyenformán ad elő.

— **Csalódtunk.** Lapunk legutóbbi számában azon általunk hallott hirt közöltük, miszerint a „Bácskai Ellenőr“ a hatóság lapjává lett, minek különben teljes hitelt nem adtunk. Tegnap vettük kézhez az ujonnan megjelent „Népszava“ című lapot, melyből első pillanatra láttuk, hogy ez lesz a hatóság által fenntartott és fizetett lap. Azzal kezdi érdekesnek ígérkező újdonsági rovatát, hogy: „**Éljen a polgármester!**“ Gratulálunk a hatóságnak az új akvizícióért.

— **Csantavéri hír.** Mint értesülünk Csantavéren veszett kutyák garázdálkodnak. A napokban egy veszett kutya előbb az ottani községi orvost, majd 3 gyermeket és később több kutyát megmart. Az orvost és gyermekeket a bpesti Pasztör intézetbe szállították gyógykezelés végett. E szomorú eset után a járási szolgabíró Csantavéren 40 napi zárlatot rendelt el a kutyákra, szigorúan meghagyva a lakósságnak, hogy ez idő alatt kutyáikat kötve tartsák. Egyben több mint 100 gyanus kinézésű ebet lelövetett.

— **A régi forintok beváltása.** Az 1882. évi január 1-ről keltezett és azóta forgalmon kívül helyezett 1 frtos államjegyek beváltásának határideje ez év december 31-én jár le, amely napig azok még a közös pénzügyminiszteriumhoz intézendő bélyegzett folyamodvány alapján beválthatók. E napon túl a régi 1 forintosok többé egyáltalán nem váltanak be.

— **Elsülyedt hajók.** Mint New-Yorkból írják, az elmúlt pénteken dühöngött vihar alkalmával az Erie tavon a „Dean of Richmond“ 16 személylyel és a Michigan-tavon a „Mainenhaha“ galotte hat személylyel elmerült.

— **Mennyi pénzt vernek a jövő évben.** A pénzügyminiszter által megállapított program szerint a jövő évben a körmöczi pénzverdében a következő pénznemeket fogják verni: 20 koronás arany 80 millió, 1 koronás arany 10 millió, 1 koronás 13 millió, 20 filléres 4.6 millió, 10 filléres 2.4 millió, 2 filléres 520,000 és egy filléres 120,000 korona értékben, összesen 102 millió darab 109,640.000 korona értékben. A kiverendő arany-pénz mennyiség következőleg oszlik meg: az állam részére 67 millió, a rendes beváltásból 9 millió, magánosok részére 14 millió, vagyis összesen 90 millió husz és tiz koronás aranyérmét fognak a jövő évben kiverni.

— **Kétfejű kigyó.** Az egri érsek uradalmához tartozó felső-németi erdőben — mint levelezőnk írja — a parasztok a haraszt között egy teljesen jól kifejldött kigyót találtak, melynek két feje volt.

NYILT-TÉR.*

Bucuszó.

Alulírott ugyis mint Szabadka város szülötte, de különösen, mint Kunetz Testvérek helyb. divatáru cégnél 14 éven át volt segéd, az alkalmából, hogy sze-

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

retett szülő városomat elhagyva Bécsbe távozom, ott végkép letelepedő, — kedves kötelességnek tartom számos barátim és a hosszú évek során át szerzett üzleti ismerőseimnek kiknek legnagyobb részétől nem volt szerencsém elbucuszni ez uton szívélyes „Isten hozzádot“ mondani. Tartsanak becses emlékükből.
Weitzenfeld Henrik Bécs, Hauptstr. 96/a.

Dr Wohl József

speczialista, szülész és nőorvos lakását október 24-ikétől kezdve a *kis kápolna* mellett lévő Vermes-féle házba helyezi át.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos
SZALAY LÁSZLÓ A.
üggyvéd.

Világosi Cognac-gyár

Magyarország e jöhrü gyáráról igen jó és kedvező nyilatkozatok jelentek egy egyesektől mint a mérvadó hatóságoktól.

Ezen gyár **tiszta, egészséges és jó borokból gyártja a cognacot** tehát méltán megérdemli, — tekintve a gyártmány kitünő minőségét — a hazai ipar felvirágzása érdekében a n. é. közönség pártfogását.

A világosi járási orvosától és hatóságoktól következő bizonyítványok jelentek meg:
5/1893. szám. A világosi járás orvostól.

Hivatalcs bizonyítvány.

A „világosi Cognac gyárban“ a cognac gyártásának ellenőrzése végett orvosi szemlélt tartottam és meggyőződtem, hogy ott a cognacot **tiszta egészséges borokból gyártják.**

Kelt Világos 1893. január hó 13.

Dr. Altschul Henrik, s. k. járás orvos.

Községi bizonyítvány.

Alulírott községi előljárásság részéről hivatalosan bizonyítottam, miszerint a „Világosi Cognac gyár“ teljesen működésben van és a gyártáshoz felhasználandó **bor egészséges és jó.**

Mely bizonylat nevezett Világosi Cognac Gyár részére saját kérelmére kiadott.

Kelt Világos, 1893. január hó 13-án.

Török János jegyző. Merle Pál bírő.

Bizonyítvány.

Melyszerint alulírott magyar és román világos fogyasztási adóhivatal részéről ezennel hivatalosan bizonyítottam, miszerint az itt helyben fennálló „Világosi Cognac Gyár“ ez ideig szesz nálunk be nem jelentett, meg nem adoztatott tehát illet be sem hozott.

A cognacnak gyártása ellenőrzésünk alatt történt, és bizonyíthatjuk miszerint **azt tiszta borból főzik.**

Kelt Világos 1893. ápril hó 24.

Magyar és román világosi fogyasztási hivatal.

A világosi Cognacot, mely rendkívüli finom minőségénél fogva bármely francia vagy belföldi cognackal versenyez, mint **gyógy cognacot** legmelegebben ajánlhatjuk a n. é. közönségnek.

Utánzások és hamisítások elkerülése szempontjából, bemutatjuk itt a törvényszékiileg bejegyzett gyári védjegyet és figyelmeztetjük a n. é. közönséget különösen azon körülményre, miszerint a forgalomba hozott cognac palaezok fenti bizonylatokkal vannak ellátva.

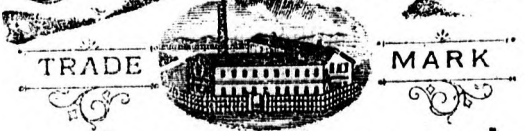
Ezen kitünő gyártmány Szabadkán következő üzégknél kaphatók: Krizmanics János, Schwarcz Artur, Singer Adolf, M. Madotto, Ilgen: János, Ivanits János.

Vezérigynökség: E. Schwarz és fia urak.

Levél és sürgöny cím: Világosi Cognac Gyár Világos.

Törvényszékiileg bejegyzett védjegy 1-?

COGNAC

VILÁGOSI COGNAC-GYÁR

Distillerie modèle française

VILÁGOS

Tokaji Cognac.

Tiszta borkivonat. Minőség feltűnőmulhatatlan.

Csak akkor valódi, ha Tokaj város címével és beégett dugaszával van ellátva. Minden jobb fűszerüzletben kapható.

Hirdetmény.

A helyben alapított „Zálogház Részvénytársaság“ **folyó hó 21-én délután 3 órakor** a Közgazdasági Bank r. t. üzleti helyiségében fogja **alakuló közgyűlését** megtartani, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.
Szabadka, 1893. évi október hó 15-én.

Az alapítók.

8775/tkvi 1893 szám.

Arverési hirdetményi kivonat!

A szabadkai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy Kovács Jánosné szül. Molnár Mária végrehajtónak Kovács János végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőke követelés és járulekai iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járás-bírósnak) területén levő szabadka városában fekvő szabadkai 763. sz. tjb. a. 833 hrsz. alatt foglalt ház és beltelek valamint tartozékaira a c. l. sor sz. a. özv. Berkes szül. Sternak Panna részére összegységig terjedő haszonélvezeti jog fentartása mellett az árverés 515 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893. évi október hó 27 napjau délelőtti 9 órakor a szabadkai tkvi hivatalban az árverési feltételek értelmében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 51 frt 50 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szabadkán 1893. évi agusztus hó 23-án a kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Szerdahelyi, kir. törvényszéki bírő.